

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	«Айсұлтан» б/б				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ				
Балалардың жасы	«Сұңқар» тобы				
Педагогтің аты-жөні	4 жасар балалар				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	Жунисалиева Н.				
Апта күндері	14.11-18.11.2022ж.				
	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	14.11.2022ж.	15.11.2022ж.	16.11.2022ж.	17.11.2022ж.	18.11.2022ж.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы калпын тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Ата-аналар мен балалардың бірлескен демалысын қалай түрлендіруге болады?" тақырыбында әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (бау кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындық". Мақсат-міндеттері: Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау, тәрбиеші дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге қою, қажетіне қарай оларды сабақтан кейін орындарына жинау.	"Бөлімге өсімдіктеріне күтім жасау". Мақсат-міндеттері: Өсімдіктерді таза ұстау әдістері туралы бұрын алған білімдерін нақтылау, балалардың сыртқы түріне, құрылымына назар аудары отырып, өсімдіктен шанды кетіру әдісін тандауды үйрету.	"Кітап бұрышындағы еңбек". (кітаптарды қалпына келтіру) Мақсат-міндеттері: Балаларға жөндеуді қажет ететін кітаптарды тандауды, оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауды, жұмыс істеуді үйрету, тәртіп сақтауға тәрбиелеу.	"Орындықтарды жуу". Мақсат-міндеттері: Балаларға тәрбиешінің көмегісіне көмектесуге, бөлмедегі орындықтарды таза ұстауды үйрету, оларды дымқыл шүберекпен сүртіп, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ерресектерге көмектесуге деген ынтасын, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу.	"Біз орындықтарды орнына орналастырамыз". Мақсат-міндеттері: Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, тапсырманы жылдам және мұқият орындау.
--	---	---	--	---	--

	Заттармен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Заттармен өз бетінше ойнауды, құрластарын ойына тартуды, әр баланың бастамасы мен ұйымдастырушылық қабілеттерін дамытуды үйрету. (сөйлеуді дамыту)	Дидактикалық ойын. «Зат неге ұқсайды?» Мақсат-міндеттері. Балаларға белгісіз ішіндегі заттардың қандай пішініне ұқсайтынын ажыратып айтуды үйрету. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)	"Көліктерді тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды жылдам ойлануға тәрбиелеу. Ойынның барысы: балаларға қиыннан әртүрлі көліктердің дайын суреттері беріледі. Педагог бір көліктің суретін көрсетеді, балалар қандай көлік екенін табады. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)	"Қажетті киімді алыңыз". Дидактикалық тапсырма: балаларға қысқы, күзгі және жазғы киімдерді ажыратуды үйрету. Зейін, есте сақтау және логикалық ойлауды тәрбиелеу. Ойын ережелері: қуыршаққа дұрыс киім таңдаңыз. Ойын әрекеті: қуыршаққа қажетті киімді табу. Дидактикалық материал: бала саны бойынша қуыршақтар мен қуыршақ киімдерінің кескіндері. Қысқы және жазғы пейзаж суреттері. Ойын барысы. Балалардың алдындағы үстелде қуыршақтар, қысқы және жазғы киімдер бейнеленген. Педагог жазғы және қысқы киімдердің суретін кезекпен көрсетеді. Балалар қуыршақтарға сәйкес киім кию керек. (танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)	"Зымыранды жинайық". Дидактикалық тапсырма: балаларды жеке бөліктерден бүкіл тақырыпты құрастыруды үйрету. Дизайн қабілеттерін дамыту. Зейін, есте сақтау және логикалық ойлауды тәрбиелеу. Ойын ережелері: зымыран бөлшектерін дұрыс таңдап, бүктендер. Ойын әрекеті: зымыранның жеке бөліктерінің қажетті орнын табу. Дизайнда тек сызба немесе үлгі бойынша орындау. Дидактикалық материал: үлгілер, зымыранның сызбалары. Әр балаға дизайнер. Ойын барысы. Балалар дизайнерден зымыранды үлгі бойынша жинайды. Педагог балаларға бұл үлгі, зымыранның сызбасы екенін айтады. - Біз сізбен бірге конструктор боламыз. Дизайнерлер сызбаларын қадап, содан кейін зымыран жасайды. (танымдық және шығармашылық, зияткерлік дағдылар)
--	--	--	--	--	---

Танертегі жаттығу	Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен) 1. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында. 1-2 балалар қолдарын жандарына созады, жоғары көтерелі, допты сол қолдарына салады. 3-4 қолдарын төмен түсіріп, бастапқы қалыпқа келу (жаттығу сол қолымен орындалады), 5-6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы ашық, дене тік, доп оң қолдарында. 1-2 оң аяқты көтеріп, бүгілген оң аяқтың астынан допты сол қолға салады. 3-4 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ арасы ашық, дене тік, доп оң қолдарында. 1 отыру, қолдарын алдына созып, допты сол қолдарына салу. 2 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: тізені бүгіп, өкпемен отыру, доп оң қолдарында. 1-3 допты өзінен оң жаққа түзу домалату. 4 допты алу, тіктелу, допты сол қолға салу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: жерге отыру, аяқты бірге түзу қою, доп аяқ жақта, қолдарымен артқа қарай жер тіреу. 1-2 аяқты түзу жоғары көтеру, допты домалату және ұстап алу. 3-4 Бастапқы қалып: жаттығу орташа қарқынмен орындалады (жаттығу 5 рет қайталанады). 6. Бастапқы қалып: дене тік, допты екі қолмен төменде ұстау, допты лақтыру және ұстап алу (жаттығу 5 рет қайталанады). 7. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында. Оң және сол аяқтарымен айнала оңға, солға педагогтің 1-8 дейін санау және секіру. (дене шынықтыру, дербес әрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті-қолды жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз) Х. Ергалиев, М. Әлімбаев (орыс тілінен аударма) "Мөлдір су". Мөлдір су, мөлдір су! Сен менің бетім жу. Отты көзім ойнасын, Екі бетім жайнасын. Күлкі кетпей ернімнен, Тісім тастан таймасын!				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жабайы табиғат әлемімен таныстыру. Суретке қарап әңгімелесу. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)	Жабайы аңдар туралы әңгімелесу. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)	Аңдардың қысқа дайындығы туралы суретке қарап әңгімелесу. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)	Аңдар туралы мақал-мәтелдер жаттау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Жабайы табиғат туралы пысықтау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру "Бір жаппамен, шаппаң қадаммен жүру". Максат-міндеттері. Балаларды сапта бірінші артынан бірі бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін шашырап жүру мен жүгіруді үйрету. "Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін шашырап жүру мен жүгіруді дағдыландыру. (дене шынықтыру)	Қазақ тілі "Жабайы аңдар және балалары. Жылдам-баяу". Максат-міндеттері. Балалардың жабайы аңдар туралы түсініктерін кеңейту; жабайы аңдардың балаларының атауларымен таныстыру; "жылдам - баяу" қимыл-әрекеті жайлы түсініктерін қалыптастыру; орманды жабайы аңдардың тіршілігі жайлы білімдерін бекіту. Көлеңкелі театр негізінде сәйкестендіруге арналған сөздік жаттығу "Жабайы аңдар". Максат-міндеттері. Жабайы аңдардың көлеңкелерін тауып, дұрыс атауды үйрету. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) Музыка "Кіріп". Максат-міндеттері. Балалардың кірпі туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мағынасын эмоционалды қабылдай білуге үйрету. Дидактикалық ойын. "Музыкалық сағат". Максат-міндеттері. Өуенді тыңдау арқылы әннің атауын табу.	Дене шынықтыру "Аңдардың жүрістеріне еліктейік". Максат-міндеттері. Балаларды педагогтің нұсқаулары бойынша жүгіруге үйрету. "Үстап ал" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Белгілі бір қарсымен және ырғақпен секіруге дағдыландыру. (дене шынықтыру)	Музыка "Аңдардан нені үйренеміз?" Максат-міндеттері. Балалардың кірпі туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мағынасын эмоционалды қабылдай білуге үйрету. "Әнді орналастыру" музыкалық-дидактикалық ойын. Максат-міндеттері. Өуенді тыңдау арқылы әннің атауын табу. (музыка, сөйлеуді дамыту)	Дене шынықтыру "Ойын жүргізуші". Максат-міндеттері. Балаларға бір орында оңға және солға бұрылып секіруді; дөңгі жоғары дақтыру және екі қолмен қағып алу (қатарынан 3-4 рет) үйрету. "Үстап ал" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Белгілі бір қарсымен және ырғақпен секіруге дағдыландыру.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, таяныпқа бейімдеу. "Тәбетімді ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануды, атауды, өз икефін танбалауын арқылы табуды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				

Серуен	Алғашқы түскен қараы бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Бақылап қорытынды жасау, күшті аяздардың болмағанынан алғашқы қар ақ болады, ол тез ериді. Қысқы табиғаттың әлемілігіне сүйсінуге тәрбиелеу. Жұмбақ. Көктем түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге. Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар.) Қимылды ойыны. «Сұр қоян жуынды». (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Мәтінмен сөйкес қозғалысты орындай білуді бекіту. Алаңда бір-біріне соқтықпай орын ауыстыру дағдыларын дамыту. "Табиғат құбылыстарын ажырату, олардың қасиеттерін ата" дидактикалық ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Қасиетпен қарай қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады. Ойын барысы. Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсету, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстарын қасиеттерін айтып беруі керек. Енбек: «Болме өсімдіктерін күту» Мақсат-міндеттері. Тәрбиесінің басқаруымен балалар оран-өреңдерді, қысқы бақтарда пайдалы еңбекпен	Жансыз табиғаттағы құбылыстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттері. Кемпіркосак туралы айту арқылы балалардың қызығушылығын дамытуды жалғастыру. Экологиялық міндет: өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі жаңбырдың маңызы туралы айту, табиғатқа сүйіспеншілікті дамыту. Көркем сөз. М. Әлімбаев «Жаңбыр», Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Көкте қызыл-жасылды Кемпіркосак асылды. Құлпырғаны қызық-ақ Жеті түрлі бозаумен. Бір кесегін үзін ап, Үйіме әкел қояр ма ем. Табиғат құбылыстарын болжау. Ыстық жел соқса, жаңбыр жауады. Торғайлар топтасып ұшса, күн ашық болады. Тәжірибе: топырақ салынған бар-екі ыдыс дайындау, сумен суару және бақылау. Ауа ықпалы пайда болады, ол өсімдіктердің өсуіне септігін тигізеді. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) Қорытынды: топырақты қонысу керек. Экологиялық ойын. "Өсіру". Топырақта өсетін өсімдік түрін алып келу. "Кемпіркосак" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды бір-біріне итермелі жүздікте тәрбиелеу, күнделікті еңбекпен таныстыру, дене	Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттері. Балаларға бұлттарды бақылауға қатыстыру және аспанға қарап ауа райының қандай екенін білуді үйрету. Экологиялық міндет: жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқамалы және тағы басқа). Сұрақтар: - Бүгін ауа райы қандай? Бүгін аспан қандай? Сен аспандан не көріп тұрсың? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар бір орында тұр ма? Жел бұлттарға қалай әсер етеді? Бұлттар аспанда қалқып жүр ме? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауды, оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінен ұқсастықтарды табуға қатыстыру. Балалардың айтқан сөздері және бейнелі сөздері үшін мақтау. Көркем сөз Ақсаң, сүреңі қарасың, Қалқан қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін, Өссін гүлдер, көп егін, Гүл-гүл жайнап өсер көп, Нөсерлеген нөсерлет. Жұмбақ Көп жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жалайды, Жашырақса тарайды. (Бұлт.) "Өткеншеке" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды шенберде ойын ерекшесіне сай ойнауға ынталандыру. Бір	Бұлттарды бақылау. (жаңбыр қалай пайда болады). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз) Мақсат-міндеттері. Балаларға табиғаттағы су айналымы туралы түсінік беру, қорытынды жасауды үйрену. Экологиялық міндет: таза ауа барлық тіршілік иелерінің өмір сүруі үшін өте маңызды. Түзету міндеті: "Бұлтты тарат" сөйлеу кезінде дұрыс тыныс алуын дамыту. Сұрақтар: - Жаңбырдан кейін шалшық қайда жоғалады? Сута не болады? Бұлт қайдан пайда болады? Егер балаларға жауап беру қиын болса, онда өзендердегі, теңіздердегі, шалшықтардағы және басқалардағы судың булануынан ауада әрдайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны қорытындыда айтыңыз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады. Көркем сөз (сөйлеуді дамыту). Құят көк бұлт мен болам, Көтеріліп теңізден, Аспанда биік барамын, Қаласам қатір сендерге, Жаңбыр болып жауамын. "Қу түсі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балалардың ойын шарттарына сай ойнай білуді. "Мен - түсі" белгісі бойынша қозғалуы. жазылып, жолдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру.	Бұлттарды бақылау. (бұршақ қалай пайда болады) (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттері. Балаларды аспандан бұршақ жаууы құбылысымен таныстыруды жалғастыру. Бұршақ қалай пайда болатынын айту: бұлттарға өте ыстық жерден қуатты жылы ауа ағыны әкелінеді. Мұндай реактивті реакция ылғалдың тамшыларын алады және алып кетеді. Биікте тамшылар қатып жерге асығады, ал ауа ағыны қайта дақтырылады. Бұл мұз бөліктері ауырлап, ауа ағыны ұстай алмайтындей етіп жалғасады, олар еріп, жерге мұз бұршақтары сияқты шашылып үлгермейді. Бұршақ - табиғи апат, ол егіндер мен өсімдіктерді құртады. Экологиялық міндет: судың әртүрлі күйлері туралы түсініктерді нақтылау. Көркем сөз Ақсаң, сүреңі қарасың, Қалқан қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп Нөсерлеген нөсерлет. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойында әділ ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу, ерекшікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру, шыдамдылыққа, ұстамшылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шенбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқан" екі сандық арқылы таңдалады. Ойын басталар
--------	---	--	--	--	---

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шакаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)
Түскі ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шпательді дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемей ішу. Астан соң беті-қолды жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз) "Мөлдір су". Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев (орыс тілінен аударма) Мөлдір су, мөлдір су! Сен менің бетім жу. Отты көзім ойнасын, Екі бетім жайнасын. Күлкі кетпей ерімнен, Тісім тастан таймасын!
Күндізгі ұйқы	«Арыстан мен түлкі» ертегісін оқып беріп, барлық баланы ұйықтату. (көркем әдебиет)
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды ақырын сипап ояту. Шапты тарау дененің сауығуына ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Майтабанның алдын алута арналған жаттығулар, денені тік ұстауға тәрбиелеу. Жаңу жүру: қабырғалы жол балалардың аяқтарын жақсы укалайды, аяқтың бұлшықеттерін нығайтады, денені тұтастай қорғайды. Көркем сөз Түскі ұйқы уақыты, Төсегіме жатамын. Ақ көрпемді жамылып Тәтті ұйқыға батамын. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)
Бесін ас	Балаларға ауызды жауып жеуді, асты дыбыссыз шайнаулы үйретуді жалғастыру. Асты ұқыпты, таза жеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз) Дастарқаннан басымда, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іші! Деніңе көп жина күш.

Балалардың дербес әрекеті (бау-қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Сурет салудан ойын-жаттығу "Алманы тапқан қоян". Максат-міндеттері. Балаларды күзгі алма ағашының жанындағы қоянның бейнесін салу техникасына үйрету; "Алма" қазақ ертегісін сюжетін пысықтау; қарындашпен қағаздың бір жағына қоянның денесін трафарет арқылы құрастырып, екінші жағына, өз қалаулары бойынша алманы не сөбізді, басқа да жеуте жарамды қоректі салуды дағдыландыру. Сюжеттік ойыншықтармен ойындар: Ертегіні оқу; үстел театры және тағы басқа. Мысалы: үстел театры «Үйшік» орыс халқының ертегісін сахналау. (көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту) Қимылды ойын. "Аңшылар мен қояндар". Максат-міндеттері. Балалардың қоян болып секіріп, "аңшыдан" қорғана білуін үйрету. Ойын барысы. Аланның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Өрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда екі аяқты қосып алдыға секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы!» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиісін қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталаныды. (дене шынықтыру)	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Зообак тұрғындары туралы жұмбақ жасыру жаттығулары". Максат-міндеттері. Балаларды көркемсөздің жұмбақ формасымен таныстыру, жұмбақтың тақпақтан негізгі айырмашылығын түсіндіру; ортақ қасиеті бар заттардың жалпылауын сөзбен аталатыны туралы түсініктерін бекіту. Үстел үсті ойындары «Бұл қай кезде болады?» Максат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері, оларға тән белгілер туралы білімдерін бекіту; мәнерлеп сөйлеуді, зейінді, тапқырлықты, шыдамдылықты дамыту. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) Сюжеттік-рөлдік ойын "Цирк". Максат-міндеттері. Балалардың циркте жұмыс жасайтын өнерпаздар (сайқымазақ, гимназшы, сиқыршы, жонглер, аңдарды жаттықтырушы) туралы түсініктерін қалыптастыру; цирк әртістерінің жұмысын түсіндіру; еңбексүйгіштікке, төзімділікке, әдептілікке, саламатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық құралдар мен модельдер, циркте жұмыс істейтін әртістерге қажет (доптар, ойыншық аңдар, бас киімдер, таяқтар, спорттық киімдер үлгісі, гимнастикалық сылдырмақтар, костюмдер). Барысы. Ұйымдастырылған іс-әрекеттің бастапқы кезеңінде балалармен бірге цирктің (суреті аталған) орны, онда жұмыс істейтін	Құрастырудан ойын-жаттығу "Түлкі деген қу болар". Максат-міндеттері. Балаларға қағазды бұру арқылы қонус жасап, организм әлсіз бойынша түлкінің басын құрастыруға, желім арқылы түлкінің басы мен денесін жапсыруды үйрету. Сюжеттік-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы". Максат-міндеттері. Балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратын ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), кутунші жайлы түсініктерін, бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай қызмет атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; алғашқы медициналық көмек көмекші; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттерді қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнескаби көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), кутуншісімен	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Қояндар отбасы қысқа дайындалады". Максат-міндеттері. Балаларды заттардың саны кем болған топқа, бірін қосып, үстемелеу немесе артық топтан бір затты алып тастау сияқты теңдікті орнату тәсіліне үйрету. Қоршаған ортамен танысу "Мыршай". Максат-міндеттері. Балаларға түлкі туралы түсінік бере отырып, түлкінің сыртқы түрі мен тіршілігі туралы білімдерін кеңейту. "Қай жануардың құйрығы екенін таба аласың ба?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың қабылдау, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту, түстерді, көлемді дұрыс ажыратуға үйрету. (сөйлеуді дамыту, математика негіздері) Сюжеттік-рөлді ойын. "Табиғи қорық". Максат-міндеттері. Балаларға табиғи қорықтар туралы түсінік беру, "Қызыл кітап", қорықта қызмет ететін орманшы, аңшы, ағаш кесуші, ветеринар дәрігер жайлы түсініктерін бекіту; орман қызметкерлері орманды, ондағы тіршілік ететін аңдарды қорғауда қандай рөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, аңдарға қамқорлық таныту сезімдерін тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Табиғи қорық қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; аңдарды көмек көмекші; ойыншық аңдар мен құстар.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Батпан құйрық". Максат-міндеттері. Балаларды «Батпан құйрық» ертегісін мазмұнымен таныстыру және ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мұқият тыңдай отырып, қайталауды үйрету. Дидактикалық ойын. "Батпан құйрық қай жануардың құйрығы?" Максат-міндеттері. Жануарлардың дене мүшелерін тауып, дұрыс атауды үйрету. (қазақ тілі, сөйлеуді дамыту) Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Аю бауырсақпен кездесті". Максат-міндеттері. Балаларды ертегілерден қарапайым сюжетті бейнелеуге ынталандыру; алақан арасына салып домалақтау тәсілін үйрету. Дидактикалық ойын. "Ненін басы, ненін құйрығы?" Максат-міндеттері. Суреттен жабайы жануарларды тауып, атай білу іскерліктерін жетілдіру. Вариативті компонент. Құрастыру "Зәулім сарай". Максат-міндеттері. Балаларға құрамында текше, білеу, кірпіш, призма, арка, цилиндр бар құрылыс материалдар жиналған зәулім сарайды құрастыруды үйрету; балалардың құрылыс материалдарымен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру; викторина ойыны арқылы балалардың танымдық қабілеттерін дамыту.
--	---	---	---	--	--

Балалармен жеке жұмыс	Дидактикалық ойын. «Артығын тап». Әрбір балаға карточкалар ұсынады. Карточкадағы суреттен артық суретті тауып, мағынасын түсіндіруін сұрайды. Карточкада не бейнеленгенін атап, артығын қарындашпен сызады. Мысалы, мұнда қар артық, қар қыста ғана болады.	«Суреттерді орналастыр». Максат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: тор көз салынған қағаз беттері, әртүрлі суреттер. Ойынның мазмұны: балалар берілген суреттерді әр бағанға, әр жолға олардың бірі ғана келетіндей етіп, шаршы төркездерге орналастырады.	«Көзінді жұмып, қолыңмен анықта». Максат-міндеттері: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, үлкен - кіші ұтымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: қарындаштар, таяқшалар. Ойынның мазмұны: балалар сипап сезу арқылы заттың ұзын немесе қысқалығын анықтайды. Ұзындығы әртүрлі қарындаштар алынады. Жүргізуші бір баланы шақырып, оған «көзінді жұм да, қарындаштың ұзын-қысқалығын анықта» деген тапсырма береді.	«Жоғарыда, төменде». Максат-міндеттері. Жоғары - төмен ұтымдарын пысықтау. Байқағыштықты, зейінді, қиялды дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: Бала қораптың ішінен бір суретті алып, атын атап, орнын анықтап үлкен суретке бекітеді. Мысалы, ұшақ жоғарыда аспанда ұшады, балық төменде су ішінде жүзеді.	«Оң және сол». Максат-міндеттері. Үлкен және кішкентай заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: үлкендігі әртүрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді.
Серуенге дайындық	Максат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды үйрету; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуді (шешіне) әдетке айналдыру; - шкафта ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалау, киімді, аяқ-киімді таза ұстау; - көмек көрсетуге, алғыс айтуда тәрбиелеу. (дербес әрекет)				

Серуен	Алғашқы түскен қарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мәксат-міндеттері. Бақылап	Жансыз табиғаттағы құбылыстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)	Бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту) Мәксат-міндеттері. Балаларды	Бұлттарды бақылауды жалғастыру. (жанбыр қалай пайда болады). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)	Бұлттарды бақылау. (бұршақ қалай пайда болады) (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту) Мәксат-міндеттері. Балаларды
	қорытынды жасау; күшті ақтардың болмағанынан алғашқы қар ақ болады, ол тез ериді. Қысқы табиғаттың әлемілігіне сүйсінуге тәрбиелеу. Жұмбақ. Көктем түсіп көбейді, Ұқсайды өзі ішекке. Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар.) Қимылды ойыны. «Сұр қоян жуылды». (дене шынықтыру) Мәксат-міндеттері. Мәтінмен сәйкес қозғалысты орындай білуді бекіту. Алаңда бір-біріне соқтықпай орын ауыстыру дағдыларын дамыту. “Табиғат құбылыстарын ажырату, олардың қасиеттерін ата” дидактикалық ойыны. (дене шынықтыру) Мәксат-міндеттері. Қасиетіне қарай қар мен жанбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады. Ойын барысы. Балаларға қар мен жанбырдың суреттерін көрсету, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстарының қасиеттерін айтып берулері керек. Еңбек: «Бәлме өсімдіктерін күту». Мәксат-міндеттері. Тәрбиешінің басқаруымен балалар ормәнерлерінде, қысқы бақтарда пайдалы ерекшелік	Мәксат-міндеттері. Кемпіркөсак туралы айту арқылы балалардың қызығушылығын дамытуды жалғастыру. Экологиялық міндет: өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі жанбырдың маңызы туралы айту, табиғатқа сүйіспеншілікті дамыту. Көркем сөз М. Әлімбаев «Жанбыр». Жанбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Көкте қызыл-жасылды Кемпіркөсак асылды. Құлпырғаны қызық-ақ Жеті түрлі бояумен. Бір кесегін үзіп ал, Үйіме әкеп қояр ма ем. Табиғат құбылыстарын болжау. Ыстық жел соқса, аспандан жанбыр жауады. Торғайлар топтасып ұшса, құн ашық болады. Тәжірибе: топырақ салыңдан бір-екі ыдыс дайындау, сумен суару және бақылау. Ауа көпіршіктері пайда болады, ол өсімдіктердің өсуіне сеітгіін тигізеді. Қорытынды: топырақты қонысқа керек. Экологиялық ойын. “Өсіру”. Топырақта өсетін өсімдік түрін алып келу. “Кемпіркөсак” қимыл-қозғалыс ойыны. Мәксат-міндеттері. Балаларға бір-бірін ітермей жүгіруді жетілдіру, қимыл-қозғалыс дағдыларын түсінілу. Еңбек: күш-тырысқа ыдыс	Бұлттарды байқауға баулу және ауа райын аспан күйімен анықтауға дағдыландыру. Экологиялық міндет: жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқымалы және т.б.) Сұрақтар: - Бүгін ауа-райы қандай? Бүгін аспан қандай? Сіз аспанда не көресіз? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар қозғалмалы ма немесе қозғалады ма? Жел бұлттарға не істейді? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінде ұқсастықтар табуға шақырыңыз. Балалардың сөздерін және бейнелі сөздерін мадақтаңыз. Көркем сөз Ақсың, сұрың қарасың, Қалқым қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін, Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп, Нөсерлетсең нөсерлет. Жұмбақ Көз жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадырқаса тарайды. (Бұлт) “Өткеншек” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мәксат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға дағдыландыру. Бір адамдай болып ойнауға, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа	“Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту) Мәксат-міндеттері. Балаларға бұлттарды бақылауға қызықтыру және аспанда қарап ауа райынан қандай екенін білуді үйрету. Экологиялық міндет: жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқымалы және тағы басқа) Сұрақтар: - Бүгін ауа райы қандай? Бүгін аспан қандай? Сен аспандан не көріп тұрсың? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар бір орында тұр ма? Жел бұлттарға қалай әсер етеді? Бұлттар көшіп бара ма? Бұлттар аспанда қалқып жүр ме? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінен ұқсастықтарды табуға қызықтыру. Балалардың айтқан сөздері және бейнелі сөздері үшін мақтау. Көркем сөз (сөйлеуді дамыту) Күңгі көк бұлт мен болам, Көтеріліп теңістен, Аспанда биік барамын, Қаласам қазір сендерге, Жанбыр болып жауамын. “Қу түлкі” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мәксат-міндеттері. Балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу. “Мен - түлкі!” белгісі бойынша қолға түсетін,	аспандан бұршақ жаууы құбылысымен таныстыруды жалғастыру. Бұршақ қалай пайда болатынын айту: бұлттарға өте ыстық жерден қуатты жылы ауа агыны әкелінеді. Мұндай реактивті реакция ылғалдан тамшыларын алады және алып кетеді. Биікте тамшылар қытып жерге асығады, ал ауа агыны қайта алмайтындай етіп жалғасады, олар еріп, жерге мұз бұршақтары сияқты шашылып үлгермейді. Бұршақ - табиғи апат, ол егіндер мен өсімдіктерді құртады. Экологиялық міндет: судың әртүрлі күйлері туралы түсініктерді нақтылау. Көркем сөз Ақсың, сұрың қарасың, Қалқым қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп Нөсерлетсең нөсерлет. “Мысық пен тышқан” қимыл-қозғалыс ойыны. Мәксат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойында әділ ойнауға, ролді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамшылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын а қатысушылар шеңбер құрып тұрады. “Мысық пен тышқанды” сапалақ арқылы тапайтындайды. Ойын басқарар

Серуsинен оралу	Балаларды киiмдерiн жүйелi шешiнуге дағдыландыру, шақаф сөрлерiне киiмдерiн жинау, колдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)
Кешкi ас	Балалардың бетi-қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас iшу мәдениетiмен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей iшу. Астан соң бетi-қолды жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз) "Мөлiр су". Х. Ергалиев, М. Әлiмбаев (орыс тiлiнен аударма) Мөлiр су, мөлiр су! Сен менiң бетiм жу, Отты көзiм ойнасын, Екi бетiм жайнасын. Күлкi кетпей ерiмнен, Тiсiм тастан таймасын!
Балалардың дербес әрекетi (базу қимылды ойындар, үстел үстi ойындары, бейнелеу әрекетi, кiтаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кiтап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттердi қарау, сипаттау; ертегiлердi есте жанғырту, кейiпкерлердiң сөздерiн қайталау. (коммуникативтi дағдылар, көркем әдебиет, қазақ тiлi, сөйлеудi дамыту) Театрды сахналау. «Ақымақ қасқыр» ертегi желiсiн қуыршақ театрымен сахналау. Сюжеттi-рөлiк ойын. "Хайуанаттар бағы". Максат-мiндеттерi. Балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратын ветеринар дәрігерi, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтушi жайлы түсiнiктерiн, бекiту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай қызмет атқаратынын анықтау; еңбексүйгiштiкке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керектi құрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлерiне қажет құралдар мен бұйымдар; алғашқы медициналық көмек сөмкесi; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен бiрге хайуанаттар бағы жайлы суреттердi қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазба көрсетедi. Ветеринар дәрігерi, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтушi сияқты мамандардың қызметiнiң маңызы, олар қолданатын құралдар жайлы талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс iстейтiн қызметкерлердi өздерi таңдайды. Кейiпкерлер өздерiне керек киiм үлгiлерi мен құралдарды алып орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгiленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтiредi. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерiн көрсетедi. Соңында педагог балалармен бiрге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшiн жауапкершiлiктi сезiну, тiрi табиғат тiршiлiгiнiң заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тiршiлiгi үшiн қолайлы жағдай туғызу керектiгi жайлы айту. (сөйлеудi дамыту, қоршаған ортамен танысу) Музыкалық аспаптармен ойындар. Аспаптармен таныстыру. Күйлердi тыңдату. (музыка) Өнер бұрышында жабайы аңдар түрлерiн мүсiндеу, жапсыру, суретiн бояу. (шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсiндеу) Арт-терапия өткiзу. (сурет салу) Қолдың ұсақ және iрi моторикасын дамытатын ойындар. (құрастыру) Еркін ойындар.

Балалардың үйге қантуы (ата-аналарға келес)	«Қауіпсіздік ережесін біліп жүрейік».	Балалар отбасында өздігінен не істей алатыны туралы әңгімелесу.	Ата-аналармен жұмыс. Мақсаты: балабақшада және үйде балаларды сауықтыру және шынықтыру әдістеріне дұрыс көзжарасты қалыптастыру.	"Ата-аналар мен балалардың бірлескен демалысын қалай түрлендіруге болады?" тақырыбында әңгімелесу.	"Бала тәрбиесінде ата мен әженің алатын орны".
---	---------------------------------------	---	---	--	--

Тексерілді
